

אלקטרונאים

★ הגדלנו המלאי של דיודות יישור וגשרים מתוצרת G.I.
★ הגיעו מחברים (96, 64, 32 פנינים) מתוצרת PANDUIT

★ מלאי ענק של "ג'וקים" (לטלפונים ולמשחקי טלוויזיה) מתוצרת חב' G.I.

אצלנו במלאי:

נוריות ודיודות פולטות אור (CM) ★ ממסרים, לחצנים ומפסקים מוארים (CLARE) ★ מעגלי הגנה, רשתות נגדים וטרימרים (DALE) ★ דיודות יישור וגשרים (G.I.) ★ מפזרי חום ותושבות לטרנזיסטורים ו"ג'וקים" (SEIFERT) ★ מעגלים משולבים דיגיטליים (G.I.) ★ סרטי קשירה וסימון מניילון, ספירלות, תעלות ונעלי-כבל (PANDUIT) ★ שרולים מתכווצים וארוגים, סרטי סימון ותפסניות (ZIPPER) ★ סלי כרטיסים, קופסאות, מסדים וארונות למיכשור (H.K.) ★ ועוד...

מכירה ויעוץ אצל הנציגים בישראל:

אלכסנדר שניידר חב בעמ אש
ת"א, דרך בתח-תקוה 44, טל. 34607, 32089.

במבצע חסר תקדים:

1/3
במזומן
אלקטרה
היתרה
ב"ס תשלומים
ללא ריבית.
פרטים בכל סניפי אלקטרה
ברחבי הארץ ואצל המפיצים
המורשים.

מסדה

דיזנגוף תל-אביב בע"מ

לקראת חג הפסח הגיעו מישלוחים חדשים של פוסטרים צבעוניים מקסימים המבחר הגדול ביותר במחיר הזול ביותר 28 ל"י בלבד, כולל מ.ע.מ.
רפרודוקציות אמנותיות, כ-300 דוגמאות שונות במחיר 77 ל"י, כולל מ.ע.מ.
"מסדה דיזנגוף", רח' דיזנגוף 164, ת"א

מבחר טבעות

ללא חומר משתור
Kalmezin
מזון מבוסס מוקפא

במדינה

היסטוריה

המיצע אל המוח

בימאית תיאטרון

ונגן מפותחית

מציירים את

דמותו של יאנוש קורצ'אק

שלו אפשר לראות באחד מקטעי המחנה קורצ'אק וגיבוריו, בו מתאר אחד הילדים, בן למישפחה ענייה, כיצד רצתה אמו למסור את אחותו הקטנה לאימוץ. "אימוץ במישפחה אחרת — לזאת לא הסכמנו!" מספר הילד, "אך כאן, בבית-היתומים, זה משהו אחר."

עליצות ואהבת חיים. את העדות על מה שהתרחש באמת ברגעים האחרונים, לפני שעלו קורצ'אק והילדים לרכבת המוות, סיפק גוגול באמצעות ידידה שלו, ששרדה בחיים וצפתה במתרחש מהצד. היא מספרת — וכך נראית גם הסצנה ב"הצגה — שבאותם רגעים נראה קורצ'אק מחזיק על הידיים ילד קטן, כשמשני צידיו מחזיקים בכנף חלוקו שני ילדים, ובראש מורם, כשדגל בית-היתומים מתנוסס בידם, צעדו לקראת הסוף. כשניגש אליו קצין גרמני והושיט לו מיכתב, שהיה מאפשר לו להיותר בחיים, דחה קורצ'אק בשאט"ף נפש אפשרות זו ועלה עם הילדים לרכבת המוות. סצנה זו, המהווה את שיאו הדרמטי של המחזה, היא מרשימה ועזת-ביטוי ור משאירה את הצופים בה מרוגשים ודומעים. במחזה המועלה בתיאטרון ביחמ"א הש-

כשהחליטה בילהה מס, בימאית תיאטרון ביחמ"א, להגשים את חלומה מילדות ול"העלות מחזה אודות יאנוש קורצ'אק, פנתה תחילה לגרשון ברגסון, שכתב ספר בשם קורצ'אק, סופר הילדים. יחד איתו ועם בעלה, מישא אשורוב, עיבדו את החומר הקיים בכתובים, ויצרו בסיס למחזה. אך את מירב הפרטים על קורצ'אק — ששמו המקורי היה הנריק גולדשמידט — סיפק לביילהה אמן מפותח-הפה, שמואל גוגול. כיצד הגיעה בילהה אל גוגול? במיט"גרת חיפוש החומר הכתוב אודות קורצ'אק, נתקלה בילהה בשמו של אמן מפותח-הפה. היא איתרה את כתובתו ופנתה אליו בבקשה, שיספר לה על חוויותיו המשותפות

קורצ'אק (ממושקף) במחזה שם מתוך דומן

כילה הבימאית בילהה מס לתאר את רוח העליצות ואהבת החיים ששררו בבית היתומים; ואת מיפעל חייו של הדוקטור, שלו התמסר כולו, בוותרו על חיי-מישפחה משלו. ממיכתביו לשותפתו בבית-היתומים ועזרתו הנאמנה, סטיפה, בנתה בילהה סצנה המסבירה מדוע קורצ'אק, שביקר בארץ פעמיים, החליט לבסוף לא לעלות אליה ולהישאר בווארשה עם חניכיו. הוא אהב את בית-היתומים שלו, והיה קשור לחולים ברובע העוני שבווארשה, בהם טיפל חינם אין כסף. יחד עם זאת קינן בו החשש מפני קשיי-שפה באם יעלה לארץ. בעיניו, כסופר, היתה לשפה חשיבות ראשונה במעלה, ומכיוון שלא ידע עברית חשש להפוך נטל על כתפי קיבוץ עין-חרוד, שבו שהתה סטיפה כשנה וחצי ואייגנה עברו את כל הדרוש לעלייתה. כשראתה סטיפה שאין בכוננתו לעלות לארץ חזרה, ברוב נאמנותה לדוקטור, לפולין, ונשארה עימו עד הסוף.

עם קורצ'אק, גוגול, בניגוד לאנשים אחרים שעברו את השואה, ומסרבים לדבר אודותיה, הסכים לספר הכל. **מרי הקצין הפולני**, גוגול הגיע לי בית היתומים בווארשה בהיותו בן 7, ושהה שם, כחניכו של קורצ'אק, עד גיל 14, כחודש לפני שמדת הילדים ומחנכם, קורצ'אק חש, כמה חודשים לפני הסוף המר, את העתיד להתרחש, למרות שהנא-ציון טרח להודיע שה-טרנספורטים" נעזרו להקמת מחנות-עבודה וליישובם מחדש של היהודים. לכן השתדל להציל לפחות את חניכיו הבוגרים מבין היתומים. הוא פיזר אותם בין בתי-המלאכה שבגיטו וכך, מאוחר יותר, נשלחו למחנות-עבודה תחת מחנות-השמדה. וכזה היה גם גורלו של גוגול, שנשלח לאושוויץ, אך עבד שם בפלוגות-עבודה.

גוגול ידע לספר על קורצ'אק פרטים שלא הוזכרו מעולם, לא בספרים, ואפילו לא ביומנו של קורצ'אק עצמו. הוא ידע לתאר את צורתו החיצונית ומיבנה-גופו, מה אהב, כיצד פעל וחייגן. להפתעת הבימאית, הוא סיפר שקורצ'אק היה גמון קומה, ממושקף, מקרית, עם מקטרת, כשיד אחת שלו בכיס חלוקו הנצחי, שעטה על מדי הצבא הפולני. לבישת המדים, בימי מילחמת-העולם השנייה, תחת כיבוש הנא-ציון, סיכנה את האיש, אך קורצ'אק היו המדים סמל לגאווה על היותו קצין פולני בימי מילחמת-העולם הראשונה.

איך הצטיירה דמותו של קורצ'אק בעיני הילדים? הם מעולם לא פחדו מפניו. להיפך, בהיותו שובב וילדותי בנפשו, ידע להשתולל ולשחק איתם, ולשמור על העליונות ושימחת החיים גם במיטגרת מוסד כבית-יתומים. הוא היה צנוע, קו אופי ישר כנראה מאבי סבו, שהיה זגג. ליל-דום שימש כאב ואבא גם יחד. את גאות הילדים על היותם חניכי בית-היתומים

ומה מקור שמו הבדוי? כשהיה סטודנט לרפואה שלח פעם סיפור לתחרות, הוא התם עליו בשם אחד מגיבורי הסיפורות הפולניות — יאנוש קורצ'אק. מאוחר יותר, כשהתפרסמו ספריו בעולם, דבק בו השם, עד כי מעטים יודעים את שמו האמיתי.